

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii de Guvern privind colectarea și transmiterea de date
din sectorul de acvacultură

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii de Guvern privind aprobarea Regulamentului pentru prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat (în continuare – Proiectul hotărârii de Guvern) a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în temeiul art. 2 din Legea nr. 288/2024 privind politica în sectorul acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Actualmente, sectorul de acvacultură din Republica Moldova se confruntă cu o serie de provocări, printre care este lipsa datelor statistice fiabile și actualizate iar cele colectate prin anumite proceduri indirecte, sunt fragmentate și insuficiente pentru o analiză a situației reale a sectorului. Mai mult ca atât, în Republica Moldova nu există o autoritate publică, atribuită cu competențe pe domeniul colectării de date statistice în sectorul de acvacultură. Acest fapt se datorează lipsei de reglementări a cadrului legal existent, specifice procesului privind colectarea și transmiterea de date din sectorul de acvacultură și lipsa unui mecanism de coordonare sistematică între o autoritate desemnată cu atribuții funcționale, clar delimitate în acest sens, și alte autorități sau părți interesate de colectarea și gestionarea datelor statistice din activitatea de acvacultură, care acționează în mod individual, astfel în cât, prin această practică are loc multiplicarea inutilă a eforturilor depuse și dispersarea resurselor utilizate, lipsă de coerență și certitudine argumentată a informațiilor obținute în procesul colectării datelor menționate. Această lipsă de informații îngreunează procesul de elaborare a politicilor publice eficiente, precum și monitorizarea și evaluarea performanței sectorului din acvacultură. Implementarea unui mecanism privind colectarea și transmiterea de date statistice din sectorul de acvacultură sunt necesare pentru a obține o imagine mai clară a situației actuale, a identifica problemele și a elabora soluții adecvate. Astfel, reieșind din cele expuse și în scopul dezvoltării sustenabile a sectorului acvaculturii din Republica Moldova, Proiectul Hotărârii de Guvern privind colectarea și transmiterea de date din sectorul de acvacultură își propune să remedieze aceste deficiențe și să creeze un cadru normativ clar și eficient pentru colectarea și gestionarea datelor din sectorul de acvacultură.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Principala prevedere a proiectului de hotărâre a Guvernului prenotat constă în instituirea și implementarea unui mecanism național, uniform și continuu, prin care se stabilește: 1. Elaborarea și aprobarea Programului multianual privind colectarea de date statistice din sectorul de acvacultură și metodelor aplicate în procesul de colectare, prelucrare și transmitere a acestora de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare; 2. Colectarea de către organizațiile de producători de pește și produse pescărești și a organizațiilor interprofesionale din sectorul de acvacultură a datelor statistice privind cantitățile de pește și produse pescărești crescute, procesate, depozitate și comercializate, cu ulterioara furnizare a acestora, conform chestionarelor completate, către IP Institutul Național de Cercetări Aplicative în Agricultură și Medicină Veterinară; 3. Prelucrarea datelor statistice primare din sectorul de acvacultură de către IP Institutul Național de Cercetări Aplicative în Agricultură și Medicină Veterinară, recepționate de la organizațiile de producători de pește și produse pescărești și a organizațiilor interprofesionale din acvacultură, cu ulterioara prezentare a acestora Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare;

4. Validarea datelor statistice din sectorul de acvacultură, procesate de către IP Institutul Național de Cercetări Aplicative în Agricultură și Medicină Veterinară, cu ulterioara expediere periodică a acestora Comisiei Europene prin intermediul Eurostat-ului.

Proiectul de hotărâre a Guvernului propus spre promovare, transpune parțial Regulamentul (CE) nr. 762/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 privind transmiterea de către statele membre a statisticilor în domeniul acvaculturii, Regulamentul (UE) nr. 2017/1004 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 mai 2017 privind instituirea unui cadru al Uniunii pentru colectarea, gestionarea și utilizarea datelor din sectorul pescuitului și sprijinirea consultanței științifice cu privire la politica comună în domeniul pescuitului, Decizia delegată (UE) nr. 2021/1167 al Comisiei din 27 aprilie 2021 de stabilire a programului multianual al Uniunii pentru colectarea și gestionarea datelor biologice, de mediu, tehnice și socioeconomice din sectoarele pescuitului și acvaculturii și Decizia de punere în aplicare (UE) nr. 2022/39 a Comisiei din 12 ianuarie 2022 de stabilire a normelor privind formatul și calendarele de prezentare a programelor naționale de activitate și a rapoartelor anuale privind colectarea de date din sectoarele pescuitului și acvaculturii, care urmărește următoarele obiective:

1. Aproximarea legislației naționale cu acquis-ul comunitar, pe domeniul acvaculturii, în vederea aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană;

2. Fortificarea capacităților instituționale ale statului, prin crearea unui mecanism eficient, care permite monitorizarea datelor concludente și actualizate cu privire la cantitățile de pește și produse pescărești crescute, procesate, depozitate și plaste spre desfacere consumatorului.

3. Oferirea unui instrument analitic suplimentar Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, la etapa de evaluare și identificare a performanțelor, provocărilor și oportunităților de dezvoltare durabilă de mai departe a sectorului de acvacultură, necesare în procesul de planificare a acțiunilor suficiente, pentru elaborarea și implementarea eficientă a politicilor publice ale statului, inclusiv prin prisma Programului Strategic al sectorului menționat;

4. Sporirea gradului de transparență și a calității informațiilor publice furnizate, cu referire la datele statistice din activitatea economică desfășurată de operatorii din sectorul de acvacultură.

5. Facilitarea schimbului de date statistice din sectorul de acvacultură provenite din Republica Moldova și interoperabilitatea cu sistemele statistice europene corespondente din cadrul UE.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiuni alternative nu au fost identificate, întrucât în procesul de screening explicativ, derulat în data de 30 mai 2024 la Bruxelles, experții DG MARE a Comisiei Europene au identificat în Capitolul XIII o listă de acte din acquis-ul comunitar, la care legislația națională trebuie în mod obligatoriu de a fi aliniată până la aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, și anume: Regulamentul (CE) nr. 762/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008, Regulamentul (UE) nr. 2017/1004 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 mai 2017, Decizia delegată (UE) nr. 2021/1167 al Comisiei din 27 aprilie 2021 și Decizia de punere în aplicare (UE) nr. 2022/39 a Comisiei, a căror prevederi sunt necesare de a fi preluate și implementate, în partea care se referă la instituirea unui mecanism național prin care sunt prevăzute procedurile administrative pentru colectarea, prelucrarea și transmiterea de date din sectorul de acvacultură.

Prin opțiunea de „a nu face nimic” se va determina următoarele:

1. Lipsa cheltuielilor administrative, necesare pentru elaborarea și promovarea proiectului hotărârii de Guvern;

2. Lipsa controlului statului asupra datelor statistice cu privire la volumul de pește și produse pescărești, obținut de către operatorii din sectorul de acvacultură, care sunt antrenați în procesul creșterii, procesării, depozitării și comercializării acestora pe întreg lanțul valoric;

3. Menținerea situației de Status-quo.

4. Creșterea probabilității prolongării în timp a aderării Republicii Moldova la UE.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul hotărârii de Guvern reglementează mecanismul de colaborare continuă dintre entitățile implicate în activitatea de acvacultură și autoritatea națională responsabilă de dezvoltarea sectorului de acvacultură, pe de o parte, și Comisia Europeană prin intermediul autorității publice

Eurostat din cadrul Uniunii Europene, pe de altă parte, pe dimensiunea colectării, prelucrării, validării și transmiterii datelor statistice oficiale privind creșterea, procesarea și comercializarea peștelui și produselor pescărești din Republica Moldova, în conformitate cu acquis-ul comunitar.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Implementarea prevederilor proiectului de hotărâre a Guvernului menționat nu implică alocarea de surse financiare suplimentare din bugetul de stat, deoarece procesul de colectare, prelucrare și transmitere a datelor statistice din sectorul de acvacultură va fi realizat din contul resurselor disponibile a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și IP Institutul Național de Cercetări Aplicative în Agricultură și Medicină Veterinară, nu impune condiționarea aprobării unor acte normative suplimentare și nu va avea impact negativ supra activității de întreprinzător. În cazul identificării necesității unor resurse suplimentare pentru dezvoltarea infrastructurii de colectare a datelor statistice din sectorul de acvacultură, prin elaborarea și implementarea unui soft, inclusiv dotarea tehnico-materială a infrastructurii acestuia, se planifică de a fi solicitate surse financiare din cadrul programelor de granturi sau proiecte de asistență tehnică oferite de donatori sau parteneri externi de dezvoltare a țării, valoarea cărora vor fi stabilite în Planul Național de Aderare.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Deși Republica Moldova încă nu este membră a Uniunii Europene, dar din perspectiva obținerii statutului de țară-candidat, oferit de Consiliul European în data de 23.06.2022, reglementările Uniunii Europene devin necesare spre implementare și influențează direct activitatea sectorului de acvacultură, inclusiv activitatea organizațiilor de producători și interprofesionale. Prin urmare, în vederea alinierii legislației țării la acquis-ul UE, operatorii din Republica Moldova care activează în sectorul de acvacultură, trebuie să respecte prevederile stabilite de Comisia Europeană în regulamentele prenotate, și în mod particular, obligativitatea conformării în partea ce ține de colectarea și transmiterea periodică de date statistice din acvacultură autorităților. Prevederile stabilite în proiectul hotărârii de Guvern prenotat se vor aplica uniform pentru toți operatorii din sectorul acvaculturii, astfel în cât, fiind evitată orice formă de distorsionare, discriminare sau influențare a nivelului de concurență.
4.4. Impactul social
Proiectul hotărârii de Guvern nu are impact negativ asupra societății și protecției sociale.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Proiectul hotărârii de Guvern nu are nici un impact asupra datelor cu caracter personal.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Proiectul hotărârii de Guvern nu are impact negativ asupra echității și egalității de gen.
4.5. Impactul asupra mediului
Proiectul hotărârii de Guvern nu are nici un impact negativ asupra mediului.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Adoptarea Proiectului hotărârii de Guvern privind colectarea și transmiterea de date din sectorul de acvacultură va contribui indirect la încurajarea dezvoltării durabile și competitive a sectorului de acvacultură și industriei de procesare a peștelui și produselor pescărești din Republica Moldova, datorită posibilității de planificare elocventă a activităților ulterioare.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
Proiectul de hotărâre a Guvernului privind colectarea și transmiterea de date din sectorul de acvacultură transpune parțial: Regulamentul (CE) nr. 762/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 privind transmiterea de către statele membre a statisticilor în domeniul acvaculturii și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 788/96 al Consiliului, CELEX: 32008R0762, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 218/1 din 13 august 2008, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) nr. 1350/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de modificare a anumitor acte normative din domeniul statisticilor privind agricultura și pescuitul, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 351/1 din 21 decembrie 2013, Regulamentul (UE) 2017/1004 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 mai 2017 privind instituirea unui cadru al Uniunii pentru colectarea, gestionarea și utilizarea datelor din sectorul pescuitului și sprijinirea consultanței științifice cu privire la politica comună în domeniul

pescuitului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 199/2008 al Consiliului, CELEX: 32017R1004, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 157/1 din 20 iunie 2017, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2021/1139 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 iulie 2021 de instituire a Fondului european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1004, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 247/1 din 13 iulie 2021, **Decizia delegată (UE) 2021/1167 AL COMISIEI din 27 aprilie 2021** de stabilire a programului multianual al Uniunii pentru colectarea și gestionarea datelor biologice, de mediu, tehnice și socioeconomice din sectoarele pescuitului și acvaculturii aplicabil începând din 2022, CELEX: 32021D1167, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 253/51 din 16 iulie 2021 și **Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/39 a Comisiei din 12 ianuarie 2022** de stabilire a normelor privind formatul și calendarele de prezentare a programelor naționale de activitate și a rapoartelor anuale privind colectarea de date din sectoarele pescuitului și acvaculturii și de abrogare a Deciziilor de punere în aplicare (UE) 2016/1701 și (UE) 2018/1283, CELEX: 32022D0039, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 8/142 din 13 ianuarie 2022.

Gradul de compatibilitate a actelor UE cu proiectul în cauză este reflectat în tabelele de concordanță elaborate în conformitate cu prevederile Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația UE aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1171/2018.

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Necesitatea elaborării prezentului proiect de hotărâre a Guvernului este condiționată de procesul de armonizare a legislației Republicii Moldova la acquis-ul comunitar al Uniunii Europene, odată cu acordarea în data de 23 iunie 2022 a **Statutului de țară candidat** la aderarea la Uniunea Europeană de către Consiliul European, prin care Republica Moldova și-a asumat angajamentul de a transpune legislația Uniunii Europene în legislația națională.

O parte din actele din legislația Uniunii Europene se referă la activitatea de pescuit, unele dintre care sunt Regulamentul (CE) nr. 762/2008, Regulamentul (UE) 2017/1004, Decizia delegată (UE) 2021/1167 și Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/39.

Este necesar de menționat faptul că aceste acte din acquis-ul comunitar, sunt considerate de Comisia Europeană relevante pentru țara noastră, și au fost incluse în lista actelor din Agenda Screening-ului explicativ, fiind discutate cu reprezentanții delegației Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, în cadrul sesiunii din data de 30 mai 2024, și care sunt necesare spre elaborare și implementare pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

Totodată, prevederile actelor UE menționate, au drept obiectiv consolidarea capacităților instituționale a statului pentru obținerea și gestionarea datelor statistice veridice din activitatea de acvacultură, cu ulterioara posibilitate de monitorizare a situației curente din sectorul de acvacultură.

Subsecvent, prezentul proiect de hotărâre a Guvernului transpune parțial prevederile Regulamentului (CE) nr. 762/2008, Regulamentului (UE) 2017/1004, Deciziei delegate (UE) 2021/1167 și Deciziei de punere în aplicare (UE) 2022/39 în cadrul normativ național, este însoțit de Tabelele de concordanță, în conformitate cu Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația UE, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Urmare a aprobării proiectului de hotărâre a Guvernului, va institui la nivel național, cadrul normativ legal, necesar pentru crearea și implementarea unui mecanism de colectare, prelucrare (analiză și sinteză) și validare a datelor statistice obținute din sectorul de acvacultură a Republicii Moldova, cu transmitere ulterioară a acestor date către Comisia Europeană, prin intermediul autorității publice Eurostat, inclusiv părților interesate de astfel de informații.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii de Guvern a fost elaborat în conformitate cu prevederile stabilite în Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și .

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, la data de 23 septembrie 2024 pe site-ul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și platforma <http://particip.gov.md> a fost publicat anunțul privind inițierea elaborării proiectului prenotat, link: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii->

proiectului-hotararii-de-guvern-privind-colectarea-si-transmiterea-de-date-din-sectorul-de-acvacultura/13202.

Totodată, la data de 24.02.2025, în cadrul ședinței Platformei consultative permanente a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare pe domeniul acvaculturii proiectul hotărârii de Guvern a fost examinat și susținut.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul hotărârii de Guvern definitivat, în conformitate cu art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, în procesul de avizare va fi remis spre expertizare către Centrul de Armonizare a Legislației pentru expunerea opiniei asupra compatibilității cu legislația UE.

Ulterior, în baza avizelor recepționate de la părțile interesate și autoritățile implicate în procesul de avizare, proiectul hotărârii de Guvern menționat, urmează să fie supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție și Ministerul Justiției, în conformitate cu prevederile art. 36 și 37 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul hotărârii de Guvern prenotat este unul din actele planificate în Planul Național de Aderare, fiind încorporat în sistemul actelor naționale, prin necesitatea implementării prevederilor Legii nr. 112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, în conformitate cu prevederile stabilite în Titlul IV, Capitolul XIII privind pescuitul și politica maritimă, nu contravine și nu abrogă alte acte normative sau legislative naționale.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Urmare adoptării proiectului hotărârii de Guvern privind colectarea și transmiterea de date din sectorul de acvacultură sunt stabilite și delimitate, conform atribuțiilor funcționale, responsabilitățile instituționale necesare pentru implementarea prevederilor acestuia, care vor fi asigurate în mod particular de către patru entități juridice, după cum urmează:

1. Organizațiile de producători de pește și produse pescărești și organizațiile interprofesionale din sectorul de acvacultură, sunt responsabile de colectarea datelor primare (socioeconomice, tehnice, biologice și de mediu) de la membrii săi, și furnizarea obligatorie a acestor date către IP Institutul Național de Cercetări Aplicative în Agricultură și Medicină Veterinară;

2. IP Institutul Național de Cercetări Aplicative în Agricultură și Medicină Veterinară, este responsabil de prelucrarea metodologică a datelor primare, primite de la organizațiile de producători de pește și produse pescărești și organizațiile interprofesionale din sectorul de acvacultură, cu ulterioara remitere a acestora către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare pentru validare;

3. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare este responsabilă de elaborarea, aprobarea și implementarea unui program multianual pentru colectarea, gestionarea, utilizarea, monitorizarea, validarea și transmiterea datelor statistice anuale din sectorul de acvacultură către Eurostat.

Ministru

Ludmila CATLABUGA